

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ**

**ЗАГАЛЬНА КОРОТКОСТРОКОВА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

«Управління конфліктами у повоєнний період»

Шифр програми: ЗК/2023/011

Рік запровадження програми: 2023

Програму погоджено: рішення Науково-методичної ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 02 березня 2023 р. № 2-23

Програму затверджено: наказ НАДС від 13 червня 2023 р. № 86-23

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Управління конфліктами у повоєнний період
Шифр програми	ЗК/2023/011
Тип програми за змістом	загальна короткострокова програма підвищення кваліфікації
Форма навчання	дистанційна
Цільова група	державні службовці, які займають посади державної служби категорії «Б», «В» та посадові особи місцевого самоврядування
Передумови навчання за програмою	–
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	–
Найменування партнера (партнерів) програми	–
Обсяг програми	0,33 кредити ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	загальна тривалість програми: протягом 2 днів
Мова(и) викладання	українська
Напрямо(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	комунікація та взаємодія
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	професійні знання інструментів та технологій комунікації; комунікація та взаємодія
Укладач(і) програми	Даниленко Лідія Іванівна, д.пед.н., професор, професор каф. парламентаризму Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, arn1@ukr.net; Плотницька Інна Михайлівна, к.філол.н., професор, професор кафедри парламентаризму Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, plotnytska@ukr.net
2. Загальна мета (цілі)	
Підвищення професійної компетентності державних службовців, які займають посади державної служби категорії "Б", "В" та посадових осіб місцевого самоврядування з питань засвоєння ними сучасних теоретичних і практичних знань щодо ефективного управління конфліктами в повоєнний час, набутті практичних умінь і навичок їх застосування у професійній діяльності	
3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	
знання	основних понять та категорій в галузі публічного управління, зокрема управління конфліктами
уміння	аналізувати поведінку професіоналів з погляду попередження й усунення конфліктів в організації та ззовні; застосовувати основні терміни, категорії та класифікації управління конфліктами; виявляти передумови конфліктів і їх різновиди; прогнозувати сценарії їх розвитку з урахуванням психологічних особливостей працівників в організації
навички	критичного ставлення до конфліктних ситуацій в організаціях; використання різноманітних форм та методів наукового пошуку вирішення проблем, пов'язаних із конфліктами

4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Дистанційно в синхронному режимі (участь у вебінарах, під час яких проводяться лекції, тематичні дискусії, застосовуються кейсові методики, практичні роботи, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань) і асинхронному режимі (опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів)	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	для дистанційного навчання в синхронному режимі доступ до вебкабінету відеоконференції надається після реєстрації
Назва дистанційного етапу/модуля	–
6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	відвідування занять – 40 %; проходження дистанційного навчання – 60 %. Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником навчання не менше ніж 75 % обрахованих з урахуванням питомої ваги кожного із критеріїв оцінювання
Форма підсумкового контролю	–

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Назва теми	Кількість годин				
	загальна кількість годин / кредитів ЄКТС	зокрема:			
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	самостійна робота слухачів
Тема 1. Сутність конфлікту та особливості прояву у повоєнний час	2	–	2	–	–
Тема 2. Суб'єкти конфліктних відносин у системі публічної влади, їх функції і ролі у повоєнний час	2	–	2	–	–
Тема 3. Технології та практики управління конфліктами у повоєнний час	4	–	2	–	2
Тема 4. Діагностика та прогнозування ескалації конфліктів	2	–	2	–	–
РАЗОМ	10/0,33	–	8	–	2

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Сутність конфлікту та особливості прояву у повоєнний час

Поняття «конфлікт». Сутність конфлікту, види конфліктів, класифікація конфліктів. Причини виникнення конфліктів цінностей й інтересів у повоєнний час. Історичні типи джерел напруги в українській державі та міжнародних відносинах. Міжнародний досвід подолання конфліктів. Війна – крайня форма вирішення міжнародних конфліктів/протиріч та їх урегулювання. Міжнародні конфлікти нового покоління та їх урегулювання в повоєнний час.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція.

Тема 2. Суб'єкти конфліктних відносин у системі публічної влади, їх функції і ролі у повоєнний час

Суб'єкти конфліктних відносин у системі публічної влади. Основні функції публічних службовців у попередженні конфліктів у системі публічної влади (постійна турбота про задоволення потреб і запитів людей; підбір і розстановка співробітників органів влади з урахуванням їх індивідуально-психологічних особливостей; дотримання принципу соціальної справедливості в будь-яких рішеннях, які зачіпають інтереси громади, колективу, особистості; виховання співробітників, формування у них високої психолого-педагогічної культури спілкування та ін.). Зміна функцій публічних службовців в органах публічного управління в управлінні конфліктами в повоєнний час.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: тематична дискусія.

Тема 3. Технології та практики управління конфліктами у повоєнний час

Технології управління конфліктами: внутрішні (управління власною поведінкою в конфліктній взаємодії); зовнішні (управління з боку керівника, лідера, посередника/медіатора). Алгоритм діяльності публічного службовця органу державної влади та органу місцевого самоврядування в процесі управління конфліктами. Відмінності в підходах до застосування влади з вирішення конфліктів (за Х. Корнеліусом і Ш. Фейром) – маніпулювання та вплив.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, практична робота.

Перелік питань, які виносяться на самостійну роботу учасників професійного навчання:

Розробка індивідуального SWOT-аналізу та характеристика власних можливостей щодо запобігання, попередження й усунення конфліктів.

Тема 4. Діагностика та прогнозування ескалації конфліктів

Технологія діагностики ескалації конфліктів у повоєнний час. Критерії діагностики конфліктів (з'ясування джерел конфлікту, суб'єктивних чи об'єктивних переживань сторін, способів боротьби, суперечності думок, подій, потреб та інтересів; вивчення «біографії» конфлікту, тобто його історії, тла, на якому він прогресував, наростання конфлікту, кризи і поворотні крапки в його розвитку; визначення учасників конфліктної взаємодії: осіб, груп, підрозділів; з'ясування позицій і стосунків між сторонами, їхньої взаємо-залежності, ролей, очікувань; визначення вихідного ставлення до конфлікту – чи хочуть і чи можуть сторони самі вирішити конфлікт, які їхні надії, очікування, настанови, умови, чи конфлікт спровоковано спеціально в інтересах однієї зі сторін, яка постійно підтримує рівень напруженості). Прогнозування ескалації конфліктів у повоєнний час.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання здійснюється за такими складовими:

проходження дистанційного навчання – 60 %;

відвідування занять під час проходження дистанційного навчання – 40 %.

Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником навчання не менше ніж 75 % обрахованих з урахуванням питомої ваги кожного з критеріїв оцінювання.

**ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ.
ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ**

Література та інші інформаційні ресурси

1. Алгоритм діяльності керівника в процесі управління конфліктами. URL: <https://studfile.net/preview/9859036/page:2/>.
2. Даниленко Л. І. Політичний конфлікт як різновид соціального конфлікту. Парламентаризм : підручник / В. А. Гошовська [та ін.]. Київ : НАДУ, 2016. С. 503-513.
3. Жекало Г., Парасюк І. Технології управління конфліктами в процесі управління освітнім закладом. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/43187/1/%D0%96%D0%B5%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BE.pdf>.
4. Лаврук О. Розпізнавання конфліктів як дієвий метод забезпечення ефективного управління ними. URL : <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/19207/1/659-661.pdf>.
5. Рак Ю. Конфлікти у публічному управлінні України: особливості та види. URL: <http://uran.oridu.odessa.ua/article/view/229124>.

Перелік нормативно-правових актів

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № № 889-VIII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.